

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 16.08.2021

Sayı: 619

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

11 Ağustos 2021 tarihinde Batı Karadeniz bölgesinde başlayan aşırı yağışlar sonucunda Sinop iline bağlı Ayancık ilçesi de selden etkilenmiştir. Sel felaketi nedeniyle 47 evin yıkıldığı ve birçok evin hasar gördüğü Sinop'ta 9 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'nun açıkladığı resmi rakamlara göre Sinop'ta 15 vatandaşımız için kayıp başvurusu yapılmıştır. Ayancık Çayı havzasında dört önemli büyük debilerden Babaçay, Dolaysekü Çayı, Kumluk Çayı, Yenikonak (Makas) Çayları bulunmakta olup, birleşimlerinden Ayancık Çayı oluşmaktadır. Yıllar içinde makinalı düzenleme rüsubat ıslah çalışmaları temizliği yapıp, çay yataklarının mevcut açıklığı hemşerilerimizin can ve mal güvenliği için sağlanmamıştır. Ayancık Çayında yaklaşık saniyede 2000 metre küp gelen taşkın debisi ve dere yataklarındaki orman emvaline ait kuturlu tomruklar selin şiddeti ile hız alıp önüne gelen bütün setleri tıkayarak sel güzergâhının değişmesine ve şehrin sel altında kalmasına sebep olmuştur. Tomrukların çarpması sonucu köprüler, evler ve hayvan barınakları yıkılmıştır. Bu ihmaller Ayancık ilçe merkezine ve çevre köylere büyük tahribat vermiştir.

Bu bağlamda Sinop'ta meydana gelen sel felaketinin can ve mal kayıplarına yol açmasının nedenlerinin belirlenmesi, zamanında ve etkin önlem almayan sorumluların ortaya çıkarılması ile alınması gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İhtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.

D. Müsavat DERVİŞOĞLU
İzmir Milletvekili
Grup Başkanvekili

GEREKÇE

11 Ağustos 2021 tarihinde Batı Karadeniz bölgesinde başlayan aşırı yağışlar sonucunda Sinop iline bağlı Ayancık ilçesi de selden etkilenmiştir. Sel felaketi nedeniyle şu ana kadar 47 evin yıkıldığı ve birçok evin hasar gördüğü tespit edilen Sinop'ta 9 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir. İçişleri Bakanı Sayın Süleyman Soylu'nun açıkladığı resmi rakamlara da göre de Sinop'ta 15 vatandaşımız için kayıp başvurusu yapılmıştır.

Ayancık Çayı havzasında dört önemli büyük debilerden Babaçay, Dolaysekü Çayı, Kumluk Çayı, Yenikonak (Makas) Çayları bulunmakta olup, birleşimlerinden Ayancık Çayı oluşmaktadır. Yıllar içinde makinalı düzenleme rüsubat ıslah çalışmaları temizliği yapıp, çay yataklarının mevcut açıklığı hemşerilerimizin can ve mal güvenliği için sağlanmamıştır.

Ayancık çayının yukarı havzasında Ayancık HES'ine ait dört adet Babaçay, Dolaysekü, Kumluk, Yenikonak regülatörlerinde işletme ve bakıma yönelik, Ayancık Çayının doğal akış düzeninin sağlanması amaçlı, regülatörlerin memba ve mansap bölümlerinde çay yatağı rüsubat temizliği sağlanmamıştır. Sağlanmadığından dolayı çayın akış debisi hızlanarak Ayancık ilçe merkezi ve köylerine süratli şekilde akarak aşırı miktarda zarar vermiştir.

Ayancık Türkeli ulaşımını sağlayan Karayolları Genel Müdürlüğünce son yıllarda inşaatı tamamlanan yeni Ayancık Türkeli karayolu güzergâhı Ayancık Çayının hemen kenarında oluşturulduğundan acil ilk yardım ve temel ihtiyaç (kumanya, giyecek vb.) ulaşımı imkânsız hale gelmiştir. Karayolu güzergâhı çay yatağının bazı bölümlerde teknik olarak 122m. olması gerekmektedir. Ayancık Çayı açıklığının 80m. bazı bölümlerinde 50m.'lere kadar düştüğü görülmektedir. Yatak içinde yapılaşmaya müsaade edildiği, çay yatağının daraltıldığı, DSİ Genel Müdürlüğünce çay yatağının genişletilmediği, alınması gerekli önlemlerin alınmadığı için gelen aşırı feyezan pik debisi Ayancık ilçesinde DSİ Genel Müdürlüğünce oluşturulan sedde ve taş tahkimat duvarlarının yıkılmasına sebebiyet vermiştir. Ayrıca bu bölgelerde imar ve yerleşime izin verilmemesi gerekmektedir.

Babaçayı ve Dolaysekü Çayı kenarlarında gerekli kurumlardan izin alınarak Orman Bölge Müdürlüğü'nce oluşturulan orman emval ürünleri depolarındaki orman tomrukları, çaylardan gelen pik debilerde bulundukları bölümlerden sel ile yol alarak araba büyüklüğünde ki tomrukların gezmesi dolayısıyla Ayancık ilçe merkezi ile çevre köylerin ulaşım köprülerine büyük hasar vermiştir.

Ayancık Çayında yaklaşık saniyede 2000 metre küp gelen taşkın debisi ve dere yataklarındaki orman emvaline ait kuturlu tomruklarında selin şiddeti ile hız alıp önüne gelen bütün setleri tıkayarak sel güzergâhının değişmesine ve şehrin sel altında kalmasına sebep olmuştur. Tomrukların çarpması sonucu köprüler, evler ve hayvan barınakları da yıkılmıştır. Bu ihmaller Ayancık ilçe merkezine ve çevre köylere büyük tahribat vermiştir.

Ayancık Çay yatağı kenarında son yıllarda DSİ Genel Müdürlüğünce yapılan ıslah ve çay düzenlemesi tesisi projesinde yürüyüş yolu bırakılan bölümün çay yatağını daralttığı ve yatağı düzensiz hale getirdiği, gelen feyezan debisinde yapılmayan bölümlerden Ayancık ilçe merkezine su taşkını oluşturduğu ise yıkılan setin duvarlarında görülmüştür.

Sinop Dikmen Güzelce Çayı (Kanlı çay), Sinop Türkeli Çayı, Sinop Türkeli Helaldı Çayı, Sinop Ayancık Çayı üzerlerinde yıllardır seller meydana gelmektedir. Maddi, manevi mal ve can kayıplarına neden olmaktadır. Söz konusu bu sellerden ilçelerimizde bulunan vatandaşlarımızı korumamız ancak bu çayların üzerine sel ve taşkın sularını durdurucu büyük baraj inşaatları yapılması ile mümkün olabilecektir. Can kayıplarının önüne geçilmesinde en güzel örnek Erfelek Çayı üzerine kurulan barajdır. Önceki yıllarda Ayancık İlçemizde defalarca sel meydana gelmesine rağmen gerekli dersler çıkarılarak önlemler alınmamıştır. Bunun neticesi olarak da halkımız bu felaketin bedelini ağır bir şekilde ödemiştir.

Bu bağlamda Sinop'ta meydana gelen sel felaketinin can ve mal kayıplarına yol açmasının nedenlerinin belirlenmesi, zamanında ve etkin önlem almayan sorumluların ortaya çıkarılması ile alınması gerekli önlemleri tespit etmek amacıyla Anayasa'nın 98, TBMM İktüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim.